

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 88.424 van 29 juni 2000
in de zaak A. 89.943/IX-2251.**

In zake : Maria STEYAERT,
die woonplaats kiest bij
advocaat D. MATTHYS,
kantoor houdende te GENT,
Sint-Annaplein 34

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Justitie,
die woonplaats kiest bij
advocaat P. PEETERS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Brederodestraat 13.

tussenkomenende partij :

Joost EEMAN,
die woonplaats kiest bij
advocaat D. D'HOOGHE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Henri Wafelaertsstraat 47-51, bus 1.

DE VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Maria STEYAERT
op 1 maart 2000 heeft ingediend om de schorsing te
vorderen van de tenuitvoerlegging van het koninklijk
besluit van 30 december 1999 waarbij Joost EEMAN benoemd
wordt tot notaris ter standplaats Gent;

Gezien het op dezelfde dag ingediende
verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster de vernie-
tiging vordert van hetzelfde besluit;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur-
generaal M. ROELANDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 25 april 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 29 mei 2000;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat D. MATTHYS, die verschijnt voor verzoekster, van advocaat P. PEETERS, die verschijnt voor de verwerende partij, en van advocaat D. D'HOOGHE, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur-generaal M. ROELANDT;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat Joost EEMAN met een verzoekschrift van 22 maart 2000 vraagt om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Ingevolge het ontslag van notaris Xavier MARTENS, wordt het vacante ambt te Gent in het Belgisch Staatsblad van 29 april 1999 bekendgemaakt.

1.2. Verzoekster stelt zich kandidaat op 26 mei 1999; de tussenkomende partij op 25 mei 1999.

1.3.1. De Kamer der notarissen te Gent geeft op 24 juni 1999, met verbetering op 15 juli 1999, het volgende advies over verzoekster :

"Betreft :

1. Standplaats Gent in opvolging van notaris MARTENS
2. Kandidatuur van mevrouw Maria STEYAERT

Hoeksken, 14
9940 - Evergem
Tel. Kantoor :
09/221.90.95
(N.E. VAN DEN BERGHE-Gent)

- Geboren te Gent op 4 mei 1955
- Diploma's : Licentie rechten RUG 1978
Licentie notariaat RUG 1979
- Stage : vanaf september 1979 tot 1 mei 1990 als klerk, en vanaf 1981 als eerste klerk bij notaris SINTOBIN te Zelzate; vanaf 1 mei 1990 tot 1 september 1991 als medewerkster bij notaris GHEERAERT te Drongen; vanaf 1 september 1991 tot 1 februari 1996 als medewerkster bij notaris DE ROP te Maldegem; vanaf 1 februari 1996 tot heden als medewerkster bij notaris E. VAN DEN BERGHE te Gent en zijn opvolger notaris VERSCHAFFEL.

De kamer heeft kennis van :

- het curriculum vitae van de kandidaat
- de beoordelingsstaat van stagemeester en de huidige werkgever
- de beoordelingsstaat van de evaluatiecommissie.

Beoordeling van de Kamer :

Intellectuele vaardigheden :

Uit de beoordelingsstaten van de stagemeester en van de huidige werkgever blijkt dat de kandidate over uitstekende intellectuele vaardigheden beschikt.

Professionele en sociale vaardigheden :

De kandidate is werkzaam in het notariaat sedert 1 september 1979, achtereenvolgens in vier verschillende kantoren. Haar professionele kwaliteiten kunnen als uitstekend beschouwd worden. Zij heeft ook sociale contacten.

Continuïteit :

De kandidate is niet werkzaam op het kantoor waarvoor ze postuleert.

De Kamer geeft een gunstig advies".

1.3.2. De eerste voorzitter van het hof van beroep te Gent en de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg sluiten zich aan bij dit advies.

1.3.3. De procureur des Konings te Gent geeft het volgende advies :

"De kandidate is 44 jaar en ongehuwd. Zij behaalde het diploma van licentiaat in de rechten op 7 juli 1978 en van licentiaat in het notariaat op 10 juli 1979, beide aan de R.U.G. te Gent.

Zij verrichtte een ononderbroken stage van ten minste 3 volle jaren, namelijk vanaf september 1979 tot 1 mei 1990 bij notaris SINTOBIN te Zelzate, van 1 mei 1990 tot 1 september 1991 bij notaris GHEERAERT te Gent (Drongen) en vanaf 1 september 1991 tot 01.02.1996 bij notaris DE ROP te Maldegem en vanaf 01.02.1996 tot heden bij notaris E. VAN DEN BERGHE en zijn opvolger VERSCHAFFEL te Gent als medewerkster. Sinds 1981 is zij eerste klerk.

De Voorzitter der Kamer deelt mede dat de kandidate haar taak bij haar stagemeeester, notaris SINTOBIN, op uitstekende wijze vervulde. Zij wordt beschouwd als een uitstekende juriste en een toegewijde medewerkster. Zij beschikt over uitstekende intellectuele vaardigheden. Zij is zeker bekwaam om het ambt van notaris waar te nemen.

Zij is van onberispelijk gedrag en heeft een blanco strafregister. Mij zijn ook geen gegevens bekend van aard om enig voorbehoud te moeten formuleren.

De kandidate voldoet aan de voorwaarden om benoemd te worden, en gelet op wat voorafgaat geeft mijn ambt een gunstig advies".

1.3.4. De procureur-generaal te Gent verleent om dezelfde redenen gunstig advies.

1.4. Over de tussenkomende partij worden de volgende adviezen gegeven :

1.4.1. Door de Kamer der notarissen te Gent op 24 juni 1999 :

"Betreft :

1. Standplaats Gent in opvolging van notaris MARTENS

2. Kandidatuur van de heer EEMAN Joost
Parklaan, 187
9300 - Aalst
Tel.privé : 053/70.19.40
Tel.kantoor
(Not. VAN ELSLANDE) :
02/380.32.11

- Geboren te Borgerhout op 10/08/1970 - ongehuwd

- Diploma's : Licentie rechten 1993
Licentie notariaat 1994
- Stage : Stadiestage : not.Ass.BERQUIN. Stage bij notaris ROBERTI de WINGHE te Leuven.
Huidig notariskantoor : Not. VAN ELSLANDE te Alseberg.

De Kamer heeft kennis van :

- het curriculum vitae van de kandidaat
- de beoordelingsstaat van stagemeester
- de beoordelingsstaat van de adviescommissie.

Beoordeling van de Kamer :

Intellectuele vaardigheden :

Er blijkt uit de universitaire en para-universitaire loopbaan van de kandidaat en het onderhoud van de kandidaat met de adviescommissie van de Kamer dat hij beschikt over zeer goede wetenschappelijke eigenschappen, en dat hij ondanks zijn nog vrij jonge leeftijd een ruime kennis heeft van de inhoud van het notarieel ambt, waarbij hij tevens de rechtsactualiteit nauwgezet volgt.

Professionele en sociale vaardigheden :

De kandidaat heeft door de diversiteit van zijn werkzaamheden een goede professionele bekwaamheid, waarbij het contact met het cliënteel hem sterk motiveert. Hij heeft zeer goede sociale contacten.

Continuïteit :

De kandidaat is niet werkzaam in het Gentse, zodat dit criterium hier niet kan gelden.

De Kamer geeft een gunstig advies".

1.4.2. Door de procureur des Konings te Gent op 5 juli 1999 :

"De heer EEMAN Joost is 28 jaar, Belg, ongehuwd. Zijn gedrag en moraliteit zijn onbesproken, behalve het feit dat zijn inlichtingsbulletin twee veroordelingen vermeldt, nl. één op 15.4.1996 uitgesproken door de politierechtbank te Leuven wegens verkeersovertreding en één uitgesproken door de politierechtbank te Vilvoorde op 11.12.1996 uit hoofde van intoxicatie en het begaan van een verkeersinbreuk. Hij liep een verval op tot het besturen van alle cat. motorrijtuigen gedurende een termijn van 15 dagen.

Sollicitant behaalde het kandidaatsdiploma in de rechten aan de Universit  Notre Dame de la Paix in Namur; in 1993 behaalde hij aan de Katholieke Universiteit te Leuven, met onderscheiding, het diploma van licentiaat in de rechten. De derde licentie rechten werd afgelegd aan La Universidad de Granada in Spanje (Erasmus). In 1994 behaalde hij het diploma van licentiaat in het notariaat, eveneens aan de KUL, met onderscheiding.

De heer EEMAN verrichtte een stadiestage bij notaris BERQUIN. Hij volbracht zijn notari le stage

als eerste klerk van 19 september 1994 tot 30 september 1996 bij notaris ROBERTI de WINGHE uit Leuven en vanaf 1 oktober 1996 tot het einde van zijn stage bij notaris VAN ELSLANDE uit Alsemberg. De stage kende een normaal verloop. De heer EEMAN bleef na zijn stage als eerste klerk werkzaam in het notariaat van de heer VAN ELSLANDE.

Deze laatste uit zich lovend over de kandidaat, doch is van mening dat de heer EEMAN beter nog verder stage doet en nog jong is qua rijpheid van geest.

De Kamer der Notarissen van het gerechtelijk arrondissement Gent verleent een gunstig advies.

Besluit : de heer EEMAN Joost voldoet pas sedert 19.9.1997 aan de wettelijke voorwaarden om tot notaris te kunnen worden benoemd. Mijn ambt is van oordeel dat betrokkene, ondanks zijn uitstekende kwaliteiten, nog niet voldoende ervaring heeft om op heden professioneel een goed notaris te zijn".

1.4.3. Door de procureur-generaal te Gent op 13 juli 1999 :

"Mijn ambt verwijst naar het advies uitgebracht door de Procureur des Konings te Gent. Mijn ambt verleent een gunstig advies, doch meent dat kandidaat vooralsnog niet in aanmerking komt om benoemd te worden gelet op zijn beperkte beroepservaring".

1.4.4. Door de eerste voorzitter van het hof van beroep te Gent en de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg die beiden het advies van de Kamer der notarissen bijvallen.

1.5. Met koninklijk besluit van 30 december 1999 wordt Joost EEMAN benoemd tot notaris ter standplaats Gent.

Het besluit is als volgt gemotiveerd :

"Overwegende dat de heer EEMAN Joost, licentiaat in de rechten, licentiaat in het notariaat, de wettelijke benoemingsvoorwaarden vervult;

Overwegende dat hij ononderbroken eerste klerk is sedert 19 september 1994 en thans tewerkgesteld is in een notariaat te Koekelberg;

Overwegende dat zijn persoonlijkheid en professionele ingesteldheid voldoen aan de gestelde eisen;

Overwegende dat zijn stage een normaal verloop kende en dat zijn huidige werkmeester zich lovend over hem uitlaat;

Overwegende dat blijkt uit zijn universitaire en para-universitaire loopbaan en het onderhoud met de adviescommissie van de Kamer der Notarissen dat hij beschikt over zeer goede wetenschappelijke eigenschappen;

Overwegende dat hij ondanks zijn nog vrij jonge leeftijd een ruime kennis heeft van de inhoud van het notarieel ambt;

Overwegende dat hij de rechtsactualiteit nauwgezet volgt;

Overwegende dat hij door de diversiteit van zijn werkzaamheden een goede professionele bekwaamheid heeft, waarbij het contact met het cliënteel hem sterk motiveert;

Overwegende dat hij over zeer goede sociale contacten beschikt;

Overwegende dat de adviezen van de rechterlijke overheden en van de bevoegde Kamer der Notarissen gunstig zijn omtrent het behoud van het kantoor;

Gelet op het gunstig advies van de Kamer der Notarissen van het arrondissement Gent omtrent de kandidaat;

Gelet op het gunstig advies van de eerste voorzitter van het hof van beroep te Gent en het gunstig advies met voorbehoud van de procureur-generaal bij dit hof omtrent de kandidaat;".

Dit is het bestreden besluit.

2. Over de gegrondheid van de vordering.

2.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.2. Overwegende dat verzoekster het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij vreest te zullen ondergaan, in haar verzoekschrift als volgt uiteenzet :

"De onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing berokkent aan verzoekster een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Verzoekster werkt nu reeds sedert meer dan twintig jaar als kandidaat-notaris, en kreeg steeds voor haar werk, haar inzet en haar kennis de meest lovende appreciaties.

Ook de adviezen van de kamer der notarissen, uitgebracht naar aanleiding van haar vijf ingediende kandidaturen, zijn veelzeggend.

Desalniettemin worden haar aanspraken terzijde geschoven ten voordele van een kandidaat waarvan zonder enige vorm van discussie kan worden gesteld dat de appreciaties minder gunstig zijn.

Bovendien heeft deze kandidaat nauwelijks vijf jaar beroepspraktijk en heeft hij deze 'ervaring' opgedaan in een regio die totaal verschillend is van deze waar het kantoor van notaris MARTENS is gelegen, en waar verzoekster steeds heeft gewerkt, met name het Gentse.

Voor verzoekster betekent een dergelijke bejegening een zeer zware morele kaakslag, die bij haar vragen oproept omtrent de geloofwaardigheid en de ernst waarmee benoemingen geschieden.

Het demotiverende en zwaar teleurstellende effect van deze beslissing reikt echter veel verder, omdat het ook een rechtstreekse impact heeft op de wijze waarop collega's en cliënteel tegen een dergelijke beslissing aankijken. Dezen hebben immers geen kennis van de inhoud en de draagwijdte van het voorliggende dossier, en vellen zich een eigen oordeel, dat de reputatie van verzoekster allerminst ten goede komt. Zelfs voor eventuele toekomstige aanspraken van verzoekster zou dit uitermate nefast zijn.

Afgezien van deze onmiskenbare morele schade, die voor verzoekster ongemeen groot is, veroorzaakt de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing ook andere schade, die voor verzoekster nauwelijks herstelbaar is.

Indien het benoemingsbesluit van de heer EEMAN niet snel in zijn uitvoering wordt geschorst, zal de benoemde notaris tijdens de ganse looptijd van de annulatieprocedure het notarisambt blijven bekleden en noodgedwongen een vertrouwensband tot stand brengen met het cliënteel en het personeel van zijn notariaat, maar ook met een hele reeks derden die van dichtbij of van veraf met de activiteiten van het notariskantoor te maken hebben.

Zelfs al zou ingeval van vernietiging de benoemende overheid geen rekening mogen houden met de tijdens de procedure door de heer EEMAN opgedane ervaring en alle daarmee gepaard gaande concrete gevolgen, toch valt moeilijk in te zien hoe daar onderliggend geen groot en zelfs doorslaggevend belang zal worden aan gehecht, al was het maar vanuit de overweging dat het voor de continuïteit, de reputatie en het imago van

het notariskantoor niet betaamt dat 'nodeloze' veranderingen worden tot stand gebracht.

'In principe mag geen rekening worden gehouden met de ervaring die een kandidaat heeft opgedaan op basis van een vernietigde benoeming of bevordering, noch de jure, noch de facto. Doet de benoemende overheid dit toch, dan zal dit een nieuw middel tot vernietiging opleveren. Deze meermaals door de Raad van State geformuleerde regel leidt in een strikte toepassing tot de conclusie dat het feit dat de benoemde kandidaat ervaring opdoet in de loop van de annulatieprocedure, nooit een MTHEN kan opleveren. Immers, indien toch rekening wordt gehouden met deze ervaring, kan men opnieuw de vernietiging van de benoeming of bevordering vragen. Nochtans verloopt het in de praktijk al wel eens anders en kan het soms erg moeilijk zijn om aan te tonen dat inderdaad ten onrechte met die ervaring rekening is gehouden. De benoemende overheid kan dit immers doen, zonder dit in haar beslissing te expliciteren. We stellen dan ook met genoegen vast dat de Raad van State in welbepaalde omstandigheden wel degelijk aanvaardt dat er sprake kan zijn van een MTHEN'

(I. Opdebeek, 'Benoeemingen, bevorderingen en de Raad van State', Die Keure, 1997, blz. 87-88 met geciteerde zeer uitgebreide rechtspraak).";

2.3. Overwegende dat, zoals uit verzoeksters uiteenzetting blijkt, het aangevoerde nadeel van tweeërlei aard is : een moreel nadeel dat inzonderheid volgt uit het terzijde geschoven worden ten voordele van een kandidaat die veel minder aanspraken heeft en een vooral als materieel te beschouwen nadeel volgend uit het verwerven door de benoemde kandidaat van een nauwe relatie met het vacante kantoor;

2.3.1. Overwegende, wat het eerste betreft, dat, behoudens bijzondere omstandigheden, een moreel nadeel in principe kan worden hersteld door de morele genoegdoening welke een annulatiearrest meebrengt; dat de Raad van State in vroegere arresten weliswaar aangenomen heeft dat de duidelijke ernst van een middel onder bepaalde omstandigheden mede in acht mag worden genomen bij de beoordeling van de vereiste van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, in die zin vooral dat aan de uiteenzetting en de bewijsvoering van het nadeel dan

minder strenge eisen kunnen worden gesteld; dat evenwel die voorwaarde niet als enige kan gelden; dat, immers, het moeilijk te herstellen ernstig nadeel naast de ernst van de aangevoerde middelen een aparte wettelijke voorwaarde uitmaakt om tot schorsing te kunnen besluiten; dat dan ook eerst moet worden onderzocht of het andere door verzoekster aangevoerde nadeel als ernstig en moeilijk te herstellen kan worden beschouwd;

2.3.2. Overwegende dat het vooruitzicht dat de tussenkomende partij gedurende de periode vereist om de annulatieprocedure tot een einde te brengen voldongen feiten zal scheppen met betrekking tot het cliënteel en het personeel van het vacante kantoor, voor verzoekster geen specifiek nadeel schept; dat thans verzoekster immers niet verbonden is aan dat kantoor en geen vertrouwensrelatie onderhoudt met zijn cliënteel of personeel, zodat de benoeming van de tussenkomende partij die relatie niet in het gedrang brengt; dat het voordeel verworven tijdens de periode die de vernietiging voorafgaat door degene wiens benoeming vernietigd wordt niet in aanmerking mag worden genomen door de benoemende overheid wanneer zij de benoemingsprocedure overdoet; dat dit nadeel derhalve niet in aanmerking kan worden genomen;

2.3.3. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat ook het morele nadeel volgende uit de aangevoerde duidelijke ernst van het aangevoerde middel niet in aanmerking kan worden genomen; dat voorts de Raad van State geen acht kan slaan op nadelen welke niet in het verzoekschrift tot schorsing werden aangevoerd,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van Joost EEMAN in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig juni 2000, door :

de H.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.